

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсүм
гээтхалэм
къыщегъэжьаа кыыдэклы

№ 200 (21213)

2016-рэ ильэс

БЭРЭСКЭШХУ
ЧЬЭПҮҮГҮҮМ и 21-рэ

Голос
адыга Адыгэ

Къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэгдэл қызбархэр
тисайт ижүүгээцэхийн
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Яофтшынкэ, ягъэхъагъэхэмкэ къалэжъыгъ

Адыгэ Республикаам и Лышхъэу Тхъакуущынэ
Аслын тын ляпшэхэмрэ щытхууцэхэмрэ зыфагъэшьошагъэхэм ар къэзыушыхъатрэ бгъэхальхъэхэмрэ тхыльхэмрэ тигъуасэ аритыжыгъэх.

Адыгейим иэкономикэ хэхъоныгъэхэр ышынхэм
зинахъышу хэзышынхъагъэхэм яофтшагъэ осэшу
фишыгъ, мыш фэдэ цыфхэр республикэм зэриэхэм
урыгушонуу зэрэштыр къыхигъэшыгъ.

— Шууи тофтшагъэхэмкэ, кыгъэ, ахэм ашыщых гурит
шуюшынгъэхэмкэ, сэнаущыгъэу шүхэлтымкэ мы тынхэр,
щытхууцэхэр къэжкуулэжжыгъэх. Непэ мы тофтхабзэм
къектолгэхэ нэбгыре пэпчэ зыфагъэзэгъэ лээнэхъом гъэхъагъэшүхэр щырихъэх, аш тирэгушно. Кризисим емылтыгъэу республикэм хэхъоныгъэхэр ешыхыгъ и

шытхуузех «зыфилорэр филология шиенгъэхэмкэ докторэу, АКУ-м бзэшшынгъэхэмкэ икафедрэ ипрофессорэу Абрэдж Ачэрдан, зыныбжь хэктотагъэхэр ыкчи сэкватхэр зыщаыгъ республикэ унэ-интернатым ипащэу Бэгтшүүэ Юныс, зипсаунгъэхэмкэ илэгүүхэм аклэмхъэрэх къалэцыкылхэм алае Реабилитационн гуччэу «Звездный» зыфилорэр ишацэу Гызын Рэмэзанэ, муниципальн образованиеу «Адыгэ-къалэ» инародн депутататхэм я Совет итхаматэу Лыхэсэ Юсыф ыкчи шиэдэкыжъэу юхырэмкэ гүнэпкэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Мамруко» зыфилорэм ипащэу Мамрыкю Русланэ Тхъакуущынэ Аслын аритыжыгъ.

АР-м ыпашхъэ гъэхъагъэ ин дэдэу щырлэхэм ыкчи ильсэбэ хүгъяа тоф зэрэшшыгъэхэм паэ щытхууцэу «АР-м наукэмкэ изаслупае медалэу «Адыгейим и

женнэ юфышынху» зыфилорэр мэкуумэш шиенгъэхэмкэ докторэу, профессорэу, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым мэкуумэш продукцием итехнологикэ икафедрэ ипащэу Ирина Бандуркам АР-м и Лышхъэу фильмшошагъ.

Гыесэнгъэм ылъяныкъокэ тъехъагъэхэр зэрэхэм фэш щытхууцэу «АР-м народн гъесэнгъэхэмкэ изаслуженэ юфыши» зыфилорэр профессиональн-техническэ гъесэнгъэхэмкэ ветеранху Олег Абрекосым, Тамара Василиади, Даур Русланэ, Раиса Игумновам, Нэмитэлэхээ Розэ, Валентина Ракитянскэм, Шырыж Хьамедэ, Кыкылхэу Мэджидээрэ Светланэрэ афигъэшьошагъ.

Джащ фэдэу «Адыгэ Республикаам псэолъяшынхэмкэ изаслуженэ юфыши» зыфилорэр юфышынхэм иветеранзу Иван Аспидовым, «АР-м изаслуженэ юрист» зыфилорэр юридическэ шиенгъэхэмкэ докторэу, профессорэу, Пятигорскэ къэралыгъо университэтим иоридическэ институтуу научнэ юфышынхэм пашэм игуадзэу Тхъабысымэ Людмилэ, «АР-м изаслуженэ экономистыр» «Минотавр» зыфилорэм ипащэу Цэй Заур афигъэшьошагъ.

Аш нэмэгдэл мэкуумэш ихэхъоныгъэ ялах зэрэхашыгъэхэм ыкчи ильсэбэ хүгъяа тоф зэрэшшыгъэхэр пагъохыгъэх, тапэки амалэу, куачаа яэр рахылээзэ Адыгейим зэрэфэлжэштхэр къалагъ.

Зыфилорэр Красногвардейскэ районымкэ мэкуумэш кооперативэу «Штурбино» зыфилорэм ипащэу Анцокъо Бисльян, Шэуджэн районымкэ хъызметшлапэу «Премиум» зыфилорэм ипащэу Лъэустэндэл Мэднэ, мы хъызметшлапэд дэдэм имеханизаторэу Николай Вербижэм, Красногвардейскэ районымкэ мэкуумэш фермер хъызметшлапэд ипащэу Александр Аслановым, Тэххутэмийнэ районымкэ хъызметшлапэу «Прикубанскэм» иагроном э Николай Захарченкэм, Джэджэ районымкэ «Георгиевское» зыфилорэм ибригадэ игубгъолэжьэу Светлана Злобинам, «Радугам» итрактористэу Владимир Никитиным, Шэуджэн районымкэ хъызметшлапэу «Зарям» иагроном шхьацэу Къохъужжэ Азмат, Кошхэблэ районымкэ мэкуумэш гъэорышлапэд ипащэу Сэмэгу Заур, Мыекъопэ районымкэ «Краснодарагроальянс» зыфилорэм имашинистэу Вячеслав Токарскэмрэ ибухгалтер-учетчикэ Татьяна Шудеговамэрэ аратыгъ.

Тын ляпшэхэмкэ къыхагъэшыгъэхэм ашыщхэр къэгүшшиагъэх, яофтшагъэ осэшу фэзышыгъэ АР-м и Лышхъэу рэзэнгъэ гүшүэхэр пагъохыгъэх, тапэки амалэу, куачаа яэр рахылээзэ Адыгейим зэрэфэлжэштхэр къалагъ.

ДЕЛЭКЬО Анет.
Сурэтийр А. Гусевим тырихыгъ.

Адыгейм и Лышъхъэ Азербайджан ителевидение ижурналистхэм адыришгъэ зэдэгүүщышгъур

Тыгъусэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ правительствэм и Унэ щыригъэблэгъагъэх Азербайджан ителевидение ижурналистхэр ыкИи Урысые общественэ организациеу «Всероссийский азербайджанский конгресс» зыфиорэм и Адыгэ шольтыр къутамэ итхаматэу Габил Ризаевымрэ аш игудзэу Бахруз Абасовыимрэ.

Телеканалэу «Лидер ТВ» зыфиорэм щылэжъэрэ купыр Адыгейм къызыкIэкъуагъэр телевизионнэ къетынэу «Здесь Родина» зыфиорэм тегъэпсихаагъэу іекъыб къералыгъохэм ачыпсурэ хэгъэгогуухэм ящылакэ фэгъэхыгъэ материалхэр ыгъэхазырынхэм пай. Журналисти тэу Ильхан Новруз Оглы Тхакуущынэ Асплан гушышгъузыгъу зыфхэхэн аанхъэу къызкIэупчагъэр цыф лъэпкэ зэфешхъафхэу Адыгейм щыпсухэрэм азыфагу иль зэфыштыкIэхэр, республикэм итарихы ыкИи инепэрэ щылакI, инвестиционхэм альянкIокэ иофхэм язынет арь.

Республикэр чыпIэу зыдэшыи, сатыушыпIэ гъогухэр зэрэлхырыкIхэрэм шогъэ гъенэфагъэ пыльэу щыт. Дэнэ гоотушоу Европэм къикIу Азием кIорэр Адыгейм зэрэлхырыкIыщтыгъэми мэхъэнэ гъэнэфагъэ ил. Ахэр ыкИи нэмыхIхэр, гушышыи пае, социаль-экономикэ, общественэ-политикэ зылкытиныгъэр, цыф лъэпкэ зэфешхъафхэм къахэгъэхэм азыфагу иль зэгурононгъэр къидэллэтихэмэ, инвестициихэр республикэм нахьбэу къихъехэ зыкIэхъугъэр къыбурэло, — къихигъэшыгъ Тхакуущынэ Асплан.

Адыгейм и Лышъхъэ къы-

зэриуагъэмкэ, лъэпкэ политики, шуягъэу къыхырэмкэ, цыф лъэпкэ зэфешхъафхэу щыпсухэрэм зэгурононгъэ азыфагу зерильтымкэ, культурэ зэфешхъафхыбэ зэрэцалэжырэмкэ щысэтхыпIэу республикэр къебгъэлэгъон пътэшкыщ.

Аш dakloy Адыгейм и Лышъхъэ къыхигъэшыгъэ зэгурононгъэрэ зээгэйнныгъэрэ ятьэптиэнкэ республикэм щыпсэурэ азербайджанхэм юфхахаа бэу зэшуахыхэрэм яшуагъэ къызэрэлкорэр. 2001-рэ ильэсүм къыцбулахъау ахэм ячыагъэ нахь хахьоу риьэжъагь. Урысые общественэ организациеу «Всероссийский азербайджанский конгресс» зыфиорэм и Адыгэ шольтыр къутамэ 2006-рэ ильэсүм зэхажэгъагь. Аш илпIохэр республикэм мэфэкIхэм ренэу чанэу ахэлажъях, якультурэ къагъэльагъо, литературнэ, художественэ, музыкальнэ семинархэм ахэлажъях, лъэпкэ мэфэкIхэр, шүүшлэ юфхахаа бэу ахэм ячыагъэ нахь хахьоу риьэжъагь. Урысые Федерацие и Президентэу Владимир Путиним политическэ курсэу пхырищирэм атэгъэпсихаагъэу зэдэлэжъэгъэр ыпэкIэ лъэкIуатэ.

НепэкIэ Адыгэ Республикинэ Альянз къызэрэхигъэшыгъэмкэ, Адыгейм Урысые Федерацие изы Iахъэу щыт, арышь, экономикэмкэ политикэмкэ Урысые хэбзэгъэуцугъэм, джащ фэдэу Урысые Федерацие и Президентэу Владимир Путиним политическэ курсэу пхырищирэм атэгъэпсихаагъэу зэдэлэжъэгъэр ыпэкIэ лъэкIуатэ.

Адыгэ Республикинэ Альянз къызэрэхигъэшыгъэмкэ, Адыгейм Урысые Федерацие изы Iахъэу щыт, арышь, ти-хэзэгъэгъэхэр щытгъэхэм, анахъэу етлани нахьхырхэм, дэгъоуташигъуаз. Непэ СССР-шымыжкими, тихэгъэгъэм азыпсэурэ цыфхэм блэгъэныгъэ, Iахъылнгъэ ыкИи нэмыхI зэпхынигъэхэр азыфагу ильгъэхэр зэрэмдүүкүүгэхэр дэгъу. ТапэкIи тиызэдэлэжъэныгъэмкэ, лъэнэкIуакIхэр ашкIэ дгээфэдэнхэмкэ амалыбэ зэрэшчиэм сицихъэ тель, — къыуагь Тхакуущынэ Асплан.

Адыгейм нахьыбэмкэ ра-

зэхажэгъагь. Аш илпIохэр зэриуагъэмкэ, инвестициихэм япхыгъэ зэдэлэжъэныгъэм республикэр ренэу фэхъазыр ыкИи экономикэ проектхэм ягъецкIэнкэ лъэнэкIо постэумкэ иэпIэгъу къафхууц.

— ЗэкIами зы хэгъэгушхо тиызэдэлэшүүтэй, арышь, ти-хэзэгъэгъэхэр щытгъэхэм, анахъэу етлани нахьхырхэм, дэгъоуташигъуаз. Непэ СССР-шымыжкими, тихэгъэгъэм азыпсэурэ цыфхэм блэгъэныгъэ, Iахъылнгъэ ыкИи нэмыхI зэпхынигъэхэр азыфагу ильгъэхэр зэрэмдүүкүүгэхэр дэгъу. ТапэкIи тиызэдэлэжъэныгъэмкэ, лъэнэкIуакIхэр ашкIэ дгээфэдэнхэмкэ амалыбэ зэрэшчиэм сицихъэ тель, — къыуагь Тхакуущынэ Асплан.

Зэрэнэгүхэрэмкэ, сыхьатэ

щыхъэу Азербайджан іеклагъахъэхэрэ гъомылэпхэе товархэр ары: тхуур, дагъэр, шэфыр, хаджыгъэм, крахмалым, щэм ахашыкIыгъэхэр, пхъэр ыкИи аш хэшькIыгъэхэр.

Адыгейм и Лышъхъэ къызэрэхигъэшыгъэмкэ, инвестициихэм япхыгъэ зэдэлэжъэныгъэм республикэр ренэу фэхъазыр ыкИи экономикэ проектхэм ягъецкIэнкэ лъэнэкIо постэумкэ иэпIэгъу къафхууц.

— ЗэкIами зы хэгъэгушхо тиызэдэлэшүүтэй, арышь, ти-хэзэгъэгъэхэр щытгъэхэм, анахъэу етлани нахьхырхэм, дэгъоуташигъуаз. Непэ СССР-шымыжкими, тихэгъэгъэм азыпсэурэ цыфхэм блэгъэныгъэ, Iахъылнгъэ ыкИи нэмыхI зэпхынигъэхэр азыфагу ильгъэхэр зэрэмдүүкүүгэхэр дэгъу. ТапэкIи тиызэдэлэжъэныгъэмкэ, лъэнэкIуакIхэр ашкIэ дгээфэдэнхэмкэ амалыбэ зэрэшчиэм сицихъэ тель, — къыуагь Тхакуущынэ Асплан.

АзербайджаныбэзкIэ клошт фильмэм Адыгейм щыпсэурэ азербайджанцэхэм ящылакIэрэ ялофшакIэрэ язакIо къыща гъэлэгъоцтхэр. Ахэм абзэ, якултурэ, яшэн-зэхэтыкIэхэр къэххумзээнхэм пае республикэм щацтырэ амалхэм нэ-луасэ афаашыщых. Аш нэмыхIэу Адыгейм щыпсухэрэм щылакIэу ялэм ыкИи республикэм ипашхэм япшьэрэльхэм цыфхэр нахь игъэлтогъиу нэуасэ афаххунхэмкэ амал ялэшт.

Дунаим ихэгъэгү зэфэшхъафмэ азербайджан миллион 50-м ехуу ащэпсэу, Урысыем — миллиони 3 фэдиз, ахэм ашыщу нэбгырэ 1900-р Адыгейм ис. Азербайджан къикIыгъэ журналистхэм къызэрэхагъэшыгъэмкэ, телевизионнэ къетынхэр Урысыер ары зыщагъэхазырхуу рагъэжъагъэр. Зэрэгугъэхэрэмкэ, Адыгейм фэгъэхыгъэ документальнэ фильмэр шэкIогъум иублэгъухэм адэж «Лидер ТВ-мкэ» къагъэлэгъоцт.

Адыгейм нахьыбэмкэ ра-

зэхажэгъагь. Аш илпIохэр зэриуагъэмкэ, грантхэмэре субсидиехэмэре яшуагъэхэр ёофшакIхэр къызэуахынхэ альэкIыгъ. Ау бизнесим хэхъонгъэгъэ ёгъэшыгъэнми мэхъянэшо ил. Агрокластерым Адыгейм ипредприятие цыкIухэм амалышу аригэгъотыщт япродукции зыщыуагъэкыщт чыпIакIхэм якъэгъо-тынкэ. Агрокластерэу «Фуд Сити» зыфиорэр сатыушыпIэшхуу щыт, Урысыем имызакIо, нэмыхI хэгъэгухэм ти-товархэр аашацхэмэ дэгъу, — къыуагь Күмпилы Мурат.

Адыгэ Республикинэ Къэралыгъо Совет — Хасэм испикер игоу зэрилтээгъуэй тетэу сатыумкэ Евразийскэ Союзым (ЕАДС) илпIохуу лууцхэнхуу къырагъэблэгъагъэх республикэм ипредприятие зэфешхъафхэм япашхэр. Лъэтэгъэуцом ильхъан Хъопсэрыкъо Мадина урысые агрокластерым амалэу илхэм ыкИи проектым зэ-

рэхэлэжъэнхэ альэкIыщт шыкIэхэм афэгъэхыгъэу къафи-тоат. Аш зэрэхигъэуэнфыкIы-хэмкэ, предпринимательхэм язаявкхэр заунийхээ Адыгэ Республикинэ ипавильон къызэуахышт. Товархэм ялгъэ-кыынкэ ЕАДС-р бизнесменхэм къадаенэу хъазыр. Къынхашт ильэсүм электрон биржэ къызэуахынэу рагъхуу.

ТихэгъэгукIэ гъомылэпхэхэр зыщащэрэ чыпIэ шхъя-лэйм предпринимательхэм ятовархэр ашыуагъэкIынхэу амалэу ялэм къыххоцт.

Гъомылэпхэхэр гупчэу «Фуд Сити» зыфиорэр 2014-рэ ильэсүм ибжыхэе Москва и Калужскэ шоссе къызэуахыгъ. Урысыем имызакIо, Европэми ар игуучэ аанахь инэу щыт. Ильэсүм къикIоцI агрокластерым гъомылэпхэ тоннillion 1,8-рэ щащэ, — къытагь Адыгэ Республикинэ и Къэралыгъо Совет — Хасэм ипресс-къулыхуу.

квадрат метрэ мин заулэ Москва щаубыты. Товархэр къыдэзьгэхэрэмкэ ар амалышу щыт дистрибуторхэм япродукциикэ маакэ арагъэлүүнмкэ, нэмыхIхэр къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

— Ильэс заулэ хуульэу пред-

принимательхэм іэпIэгъу ягъэ-гъотыгъэним тегъэпсихаагъэх-

хэм къыхэмэлжъэхэр ар IуагъэкIынмкэ.

Тигъогухэм тхъамыкагоу атехъухъэхэрэм япчагэе лъэшэу зэрэхахъорэм, ахэм цыфыбэ зэрахэкүадэрэм къэралыгъо пащэхэри, обществэри егъэгумэкъых, хэкыпэ зэфэшхъафхэм яусэх. Шапхъэу зеклохэрэри зэпымыоу агъэльэшых, тазырхэр къаётых, ау узыгъэрэзэн къэуххэр тльэгъухэрэп.

Лъэса е машина уздэзекъоцтыр?

Тиуахьтэ водительхеу гъогурыкъоним ишапхъэхэр икэлэрикъеу зыукъохэрэм арагъээ

щих гъогум рыщэгэе гъэтхъыгъэ занклем я 3-рэу зыкъыщизээ

пырызгъээжъыре е ыпеклэ

**Ильэсийм къикъоц хэукунонгъищ
водителем зишыкъе, ильэс-ильэсирэ
ныкъорэклэ зефэнимкэ фитынгъэр
лахыщ.**

хыщт пшъэдэкъохъыр зэрагъээлъэшыгъэм фэгъэхыгъэ закононпроекткээр Къэралыгъо Думмэй изэхэсигэе аперэ еджэгъум щаштаг. Аш къыэрэдыхилъитэрэмкэ, хэукунонгъищ водителем зишыкъе, ильэс-ильэрэ ныкъорэклэ зефэнимкэ фитынгъэр лахыщ. Водителскэ удостоверение зимыээм тазырэу сомэ мини 10-м къынгъэжъягъеу мин 30-м нэс тыралхъашт. Мы гъэтэрэзижыныр административнэ хэбзэукононгъэхэм я Кодекс истатьяу 12.38-м хагъехъан гүхэль ял.

Гъэлъэшыгъэе пшъэдэкъохъыр шэпхъэ пстэуми афэгъэхыгъэп, хэбзэукононгъэ 17 аш къыхеути. Гушылэм пае, машинэ зефэним ифитынгъэ зуумынгъэжын ылъэкъищтэр скоростэу пыгын фаем я 3-рэу километрэ 40 ебгъэхъуяа укызыгацкъоукъе ары. Джаш фэдээр, мэшлоку тъогур е нэфрыгъозэ пшъэдэкъохъыр зэхэгэфырэм уцууширеуземыжкэ, фитынгъэр улэжээл. Гъогу зэпрыкъытлээм зикогтгур ыки хэушхъафыкъыгъэ мэкъэгъэлхэр зыхэгъэнэгъэ автомохъэр щыблэзэмыгъэкъырэм, «зебрэм» къытхэгъэль элэсрэйком емыжагъэм (уцуушири 3-рэ а хэукунонгъэр зишыкъе) джа пшъэдэкъохъыр къежэ. Зефэнимкэ фитынгъэр зыахыщхэм ашы-

къикъирэ автомохъилм ильэныкъо техъэрэ водителхэр.

Зэхэубулагъэхэу мы хэукунонгъэхэм пшъэдэкъохъыр арлыкъын пшъэдэкъищт. Аш къикъирэ къыжкугурдъэлон. Нэфрыгъозэ пшъэдэкъохъыр къыхэнагъеу водителр гъогум ръчаг. Аш пае тазыр тыралхъаг. Ашкэ администривнэ пшъэдэкъохъыр иллээр зы ильэс. Тазырэ зитыжыгъэ нэужум а ильэсийм къикъоц ыпшъэклэ зигугу къэтшыгъэ шапхъэхэм ашыщ зиукъоукъе, иоф хыкумым щизэхагъищт. Ау щылэх фитынгъе ямылэу машинэр зезыфэрэ цыфхэр. Ахэм альэнкъоукъе

Къэлгъен фае, зэпымыоу иоф зышээрэ фотографидеофиксаторхэм къыхагъэштэхэхэе хэукунонгъэхэр мыш къыхиубытэхэрэп. Арыш, почтэклэ тазырхэр къызыфагъэхыхэрэмыгумэкъынхэ альэкъищт. Псынкэ зефэнир зикэсэ водителхэр лъэшэу егъэгумэкъих икэрикъе хэукунонгъэм итхэжын палъэу пыльям.

Джыри зэ къыкъетотыкъыжын, пшъэдэкъохъеу тыралхъагъэр гъэцэклагъе зыхурэм ыуж ильэс зытешлэклэ, ар тыралхъжы. Гушылэм пае, скростыр километрэ 40-м ебгъэхъуяа инспекторым укыгъэуци тазыр къылфыритхъыгъ. Уфаемэ, зэу банким ар щыотыжы е мэфищэ узежэхээ базэм ар ихъаныш, процент 50 фэгъэктэн уилэу птыжыщт. Уимыхъакъимэ, мэфи 10-м къикъоц укэдэон уфит. Мэфе 20 зытешлэклэ фэгъэктэнгъэр пшлокоды, мэфе 60-м къикъоц шлоки имылэу птыжыжын фае. Джа тазырэ зытыхырэм къыщегъэжъяа зы постановлениер гъэцэклагъе мэхъу юки ильэсир альйтэнэу рагъажъэ. А ильэсир екыифэ пшырэ хэукунонгъэр ятлонэрэ мэхъу.

Ау умылтэнхыкъобгу утхыи, зефэнимкэ фитынгъэр

щэгъогого зыукъорэм автомохъиль зефэнимкэ фитынгъэр лахыщтыгъе юки правэхэм гъуанхэр афашыщтаг.

Мы хэбзэгъэуцугъаклэ фэгъэгъэрэ гъогурыкъоним щынэгъончэймкэ Къэралыгъо автомонспекцием и Гээлорышлэлэу Адыгэ Республикаим щылэм административнэ практикэмкэ иотдел ишащт Алексей Чмы-

тэштыгъэх. Джы тлэклу нэмикли хъугъэ — шэпхъэ 17-р зыукъохэрэм а пшъэдэкъохъыр ахыщт. Сэ шыхъэклэ сыраразэп, тэрэзэу зеклоу есаагъэр шапхъэхэм ашлокъищтэп, ау ахьщэ зихъоу, зытыштим аш пае къымыгъанэу шапхъэхэр ыукующтых. Ятлонэрэмкэ, аш фэдэ зэхъокъононгъэм ишуюгъэклэ тигъогухэм атехъухъэ-

ревым зыфэдгъэзагъ. Аш къызэриуагъэмкэ, джэуап гъэнэфагъэхэр джыдэдэм щылэхэп. Сыда плом ар гъэцэклагъе зэрэхүйтим джыри федеральнэ гупчэм икью иоф дишлагъэп. Ау водителхеу мыш фэдэхэбзэукононгъэхэр зезыхъэхэрэм япчагъэ тыщигъэзогъаг.

Аш къызэриуагъэмкэ, 2016-рэ ильэсийм имэзибгъу зыпштэклэ, ятлонэрэу е нахыбэрэ шапхъэхэр аукъуагъэхэу хъугъэ-шлэгъэ 17960-рэ атхыгъ.

НЭГЬОЙ Аслын,
ильэс 25-рэ хъугъэ
автомохъиль зефэнимкэ
фитынгъэ зиэр:

— Мы законыкэмкэ тигъогухэм хабзэ ашыгъэуцущтэп. Ау тазыр угъоинимкэ амалышу хъущт. Машинэ зефэним ифитынгъэ зыахын нэсигэе цыфым сид фэдиз ахьщэ къырауагъэми аритыщт. Ахьщэ зымытшыуцщир пхэндэжү зеклорэп. Сыдэу хъугъэми, хэмюукъорэ цыф щылэп, ау мы хэбзэгъэуцугъэр зыфэорышлээр шэпхъэ 17-р хэукунонгъэшхокъе пшытэнхэу Ѣтхэш, водител тэрээзим амал илэу ыукующхэп. Мыльку зылэклэхэу, машинэ дэгүур зэрэшэфыгъэм имызакъо, гъогу зерячэхэрэри, аш тетхэри ыщэфыгъэхэу къызышошыхэрэм хэбзэгъэуцугъе Ѣтхэш, къырадэштхэп. Ахьщэ къуальхъэ къулукъушхэхэм аритыныш, хэкъыжыщт.

Нэбгырабэмэ гушылэгъу сафэхъу, ау яеплэхъикэхэр, зэклэоми хъунэу, зэтэфх. Зэхъононгъэхэр зишыагъэр гъогу-патруль инспекторхэр арэу пстэуми къыхагъэшт.

ІЭШЬЫНЭ Сусан.

Ешъуагъэхэу зефэнимкэ фитынгъэ

зыахыгъэу икэрикъеу къаубытагъэхэр

нэбгырэ 1770-рэ мэхъу.

Пахыгъэмэ, пшъэдэкъохъеу къытхэгъэхэр зефэнимкэ фитынгъэ зими-лэхъэр джыри ешъуагъэхэу рулым үүхэу къызэрачыхъэрээр ары. Мы ильэсир къызихъяа зыщыублагъеу аш фэдэ **нэбгырэ 1770-рэ** агъэунэфыгъ, яфэшьош пшъэдэкъохъыр арагъэхыгъ.

Зэпымыоу хэбзэгъэуцугъэхэм зэхъононгъэхэр афашых. Пстэури зэбгъэшлэнэу игъо уиiferэп. Цыфхэр лъэшэу аш рымыразэхэу зэхэтэхы. Нэбгырэ заулэ яеплэхъикэхэм защидгъэгъозагъ.

Дмитрий КРЫЛОВЫР,
ильэс 40 хъугъэ
машинэр зызэрифэрээр:

— Мы хэбзаклэр къэсэшлэжы Советска Союзым ильэхъян зэрэшьагъэр. Аш дэжым талонхэр тъигхэу, зы хэукунонгъэ пэпч гъуанэ къыфашыщтагъ юки зэкэ гъогурыкъоним ишапхъэхэр къыхиубы-

тазырэу сомэ мини 10 — 30-рэ

статьям къыщыдэлтыгъ.

